

REFERAT Miljøudvalget d. 07-03-2022

Mødedato Mandag d. 07. marts 2022 kl. 12:00

Mødested Mødeværelse 4

Mødedeltagere Jørn Lehmann Petersen, A, Karsten Byrgesen, D, Michael Nielsen, C (Fravær), Preben Friis-Hauge, V (Fravær), Annette Lundgaard, V, Martin Schmidt Konradsen, Ø, Elin Søndergaard, A

Indholdsfortegnelse

Forslag til Nye forureningsundersøgelser og oprydninger i 2022.....	3
Introduktion til råstofområdet.....	5
Status på bæredygtig råstofforvaltning.....	6
Årsredegørelse for råstofområdet 2021.....	8
Orientering om aktuelle sager.....	9
Eventuelt.....	10
Næste møde.....	11
Underskriftsside.....	12

Punkt 1: Forslag til Nye forureningsundersøgelser og oprydninger i 2022

21/42158

Resumé

Den årlige arbejdsplan fastlægger, hvor i regionen der skal startes ny videregående indsats (større forureningsundersøgelser og oprensninger) i det kommende år. Forslaget for 2022 har været fremlagt i offentlig høring fra 7. december 2021 til og med 18. januar 2022. Fire kommuner, seks grundejere og én rådgiver har indsendt kommentarer til forslaget. Administrationen fremlægger hermed forslag til behandling af de indkomne kommentarer med henblik på vedtagelse af den årlige arbejdsplan for 2022.

Sagsfremstilling

Forslaget til nye videregående forureningsundersøgelser og oprensninger omfatter den del af den videregående indsats, som skal besluttes for 2022. Derudover er en stor del af regionens aktiviteter på jordforureningsområdet i 2022 allerede besluttede, fordi de enten er lovbundne, videreført fra tidligere, akut igangsat eller er fastlagt i tidligere handleplaner.

Forslaget er udarbejdet på grundlag af principperne i delstrategien ”Rent vand og jord i Region Syddanmark”. Her har grundvandet højeste prioritet, og målet er at beskytte grundvand, der kan benyttes til drikkevand nu eller i fremtiden. Fokus er også på indeklimaproblemer i boliger, og i særlige tilfælde prioriteres en indsats af hensyn til overfladevand samt indsats, der hindrer direkte kontakt med forurenede jord. I 2022 foreslås derudover et særligt fokus på forureninger med stofferne af typen PFAS – blandt andet på baggrund af en sag fra Korsør, hvor store mængder er blevet spredt til miljø og mennesker.

Jf. den regionale udviklingsstrategi ”Fremtidens Syddanmark” og delstrategien ”Rent Vand og Jord” spørger regionen sædvanligvis kommunerne, hvor de ønsker, at regionen skal gennemføre opsporing af punktkilder til forurening (V1-kortlægning). Regionens V1-kortlægning for 2022 er allerede overtegnet, hvorfor der ikke vil blive efterspurgt yderligere ønsker fra kommunerne, før der igen er ledig kapacitet.

Ud fra den nuværende status for grundvandsindsatsen og den aktuelle viden om akutte forureninger foreslås det, at regionen starter nye videregående undersøgelser og oprensninger på i alt 27 lokaliteter. Ved oprensning forstås her en afværgeindsats, der sikrer mod, at forureningen kan udgøre en risiko. Der kan således efterlades en forurening, hvis det er dokumenteret, at den ikke udgør nogen risiko.

Lister med de foreslåede nye undersøgelser og oprensninger kan ses i bilag 1. Her fremgår desuden prioriteringsgrundlaget samt et kort over lokaliteterne. Da der løbende kommer flere oplysninger om forureninger – PFAS og andre typer, kan det blive nødvendigt at ændre i listen i løbet af 2022.

Øvrige videregående indsatser

Foruden de ovenfor beskrevne indsatser arbejdes der med en række andre videregående indsatser i 2022:

- Teknologiuudviklingsprojekter.
- Den statslige værditabsordning. Aktuelt er der 36 værditabsager, hvor regionen udfører sagsbehandling, mens staten betaler for undersøgelser og afværge af forureningerne.
- Generationsforureninger: Fabriksgrunden i Grindsted for det tidligere Grindstedværket, Kærgård Klitplantage og Himmark Strand.

Indkomne kommentarer, forslag til besvarelse og behandling

Forslaget til nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2022 har været fremlagt i offentlig høring fra 7. december 2021 til og med 18. januar 2022 på regionens høringsportal og desuden været udsendt direkte til berørte grundejere, kommunerne samt vandforsyningernes to brancheforeninger: Dansk Vand- og Spildevandsforening og Danske Vandværker.

I perioden har fire kommuner, seks grundejere og én rådgiver indsendt kommentarer til forslaget.

Administrationen fremlægger hermed et forslag til behandling af de indkomne kommentarer med henblik på endelig vedtagelse af arbejdsplanen for 2022. Kommentarerne er gengivet i bilag 2 sammen med administrationens forslag til besvarelse og behandling af kommentarerne. Det foreslås, at arbejdsplanen udvides med en oprensning på en legeplads i Odense Kommune i 2022.

Klimavurdering

Indsatserne er prioriteret i henhold til den regionale udviklingsstrategi "Fremtidens Syddanmark". I. Der er ikke foretaget klimavurderinger af de indsatser, der fremgår af planen.

Indstilling

Det indstilles:

- At de indkomne kommentarer besvares som foreslået af administrationen, jf. bilag 2.
- At arbejdsplanen for 2022 "Jordforurening – Nye undersøgelser og oprensninger i 2022" godkendes.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-03-2022

Indstillingen blev tiltrådt.

Preben Friis-Hauge og Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1: Forslag til Nye forureningsundersøgelser og oprydninger i 2022

Bilag 2: AP2022 Notat om behandling af høringssvar

Punkt 2: Introduktion til råstofområdet

22/603

Sagsfremstilling

Administrationen vil på mødet give en introduktion til råstofområdet.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-03-2022

Til orientering.

Preben Friis-Hauge og Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 3: Status på bæredygtig råstofforvaltning

22/603

Resumé

Der gives en kort status på hvilke aktiviteter, der er igangsat for at understøtte arbejdet med en bæredygtig råstofforvaltning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har både gennem delstrategien for ”Grøn omstilling – klima og ressourcer” og med vedtagelsen af Råstofplan 2020 besluttet at arbejde med et paradigmeskifte for bæredygtig råstofforvaltning. Det vigtigste udgangspunkt for den bæredygtige råstofforvaltning er, at råstoffer ikke er fornybare. Efterhånden som de nuværende udlagte graveområder tømmes, skal nye områder udvælges. Nye graveområder vil til stadighed blive lagt mindre fordelagtige steder, som kan komme til at øge transporten eller optage områder, hvor der f.eks. kan være særlige natur- eller kulturinteresser.

Et af indsatserne i Råstofplan 2020 er, at regionsrådet vil prioritere det fortsatte arbejde med en bæredygtig råstofforsyning. Det skal ske gennem partnerskaber, undersøgelser samt indsamling af data og dokumentation, der er væsentlige skridt mod at accelerere omstillingen til en bæredygtig råstofforsyning.

Der er to analysearbejder i gang, som skal afklare, hvor det giver mest værdi at arbejde med den videre indsats. Der er igangsat en analyse af transportstrømme af råstoffer i Region Syddanmark, som klarlægger hvor råstofferne bruges i forhold til hvor de indvindes. Det vil give viden, som kan understøtte hensigtsmæssig udlæg af graveområder for at reducere transporten af råstoffer mest muligt. Det vil samtidig give et billede af, hvor meget regionen forsyner uden for lokalområdet, herunder til udlandet. Analysen vil kunne redegøre for på kommuneniveau, hvor råstofferne udvindes og hvor det anvendes. Analysen forventes at være afsluttet i slutningen af marts.

Som et led i at skabe et reelt paradigmeskifte på råstofområdet er der behov for at vide mere om, hvad det koster samfundet at bruge råstoffer. Derfor udarbejdes en bred analyse, som for eksempel inddrager sundhedsgener, transportgener (slid på veje, udledninger mv), klimabelastning ved oparbejdning og en række andre parametre. Det er hensigten, at konklusionerne kan anvendes som prioritering for kommende indsatser og i dialogen med eksterne parter om fremtidige projekter og planer.

Derudover er der indledende drøftelser med nogle kommuner om muligheden for at inddrage en bæredygtig råstofforvaltning i forbindelse med nye lokalplaner. Målet er, at regionen kan indgå i et partnerskab, som kan belyse muligheder for at reducere anvendelsen af jomfruelige råstoffer, herunder afsøge mulighed for genanvendelse.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-03-2022

Til orientering.

Preben Friis-Hauge og Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 4: Årsredegørelse for råstofområdet 2021

22/10252

Resumé

Årsredegørelse for råstofområdet 2021 omhandler arbejdet med meddelelse af tilladelser til råstofindvinding efter råstofloven samt en halvårlig redegørelse for dispensationer og afslag for tilførsel af jord til råstofgrave efter jordforureningslovens § 52. Desuden redegøres for tilsyn og håndhævelser.

Sagsfremstilling

Årsredegørelsen for 2021 beskriver, at der stadig ses en stigende indvinding af den samlede råstofmængde set over perioden 2010 til 2020 i Region Syddanmark. Udviklingen i indvindingen i regionen følger udviklingen på landsplan. I Region Syddanmark er der nu 176 gældende tilladelser fordelt på 18 ud af regionens 22 kommuner.

Konkret ses, at der i 2021 er

- meddelt 13 råstofindvindingstilladelser og ikke givet nogen afslag.
- ført 66 tilsyn i 36 råstofgrave, hvor der ved 40 tilsyn ikke har været noget at bemærke, og hvor 26 tilsyn har givet anledning til en håndhævelse, de fleste som henstilling, som er den mildeste form for håndhævelse.
- ført 6 tilsyn og meddelt 2 påbud omhandlende jord til råstofgrave.
- meddelt 3 dispensationer om jordtilførsel samt 1 afslag i andet halvår 2021.

Ved behandling af konkrete råstofansøgninger er der behov for en afsøgning af, hvordan krav til ansøgningerne og udarbejdelsen af tilladelserne kan tilpasses, så det understøtter et paradigmeskiftet mod en bæredygtig råstofforvaltning, som blev vedtaget i råstofplan 2020.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-03-2022

Til orientering.

Preben Friis-Hauge og Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Årsredegørelse for råstofområdet 2021

Punkt 5: Orientering om aktuelle sager

22/603

Beslutning i Miljøudvalget den 07-03-2022

Formanden gav en status på arbejdet med forureningen ved Himmark Strand.

Preben Friis-Hauge og Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 6: Eventuelt

22/603

Beslutning i Miljøudvalget den 07-03-2022

Intet.

Preben Friis-Hauge og Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 7: Næste møde

22/603

Sagsfremstilling

Næste møde er torsdag den 31. marts 2022 kl. 9-11 i regionshuset i Vejle

Mødeplanen for resten af 2022 er:

- Mandag den 2. maj, kl. 11-13
- Mandag den 30. maj kl. 12-14
- Mandag den 8. august kl. 12-14 - Foreløbig reservation
- Mandag den 5. september kl. 12-14
- Mandag den 3. oktober kl. 12-14
- Mandag den 7. november kl. 12-14
- Tirsdag den 29. november kl. 11-13

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 07-03-2022

Næste møde er torsdag den 31. marts 2022 kl. 9.00-11.00 i regionshuset i Vejle.

Preben Friis-Hauge og Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 8: Underskriftsside

22/603